

залучення іноземних інвестицій і новітніх технологій, підвищення конкурентоспроможності вітчизняного товаровиробника, вільний рух в середині інтеграційного об'єднання кваліфікованої робочої сили, товарів, послуг, факторів виробництва, а також це все передбачає вихід на єдиний спільний ринок. Для прискорення інтеграції України до ЄС слід здійснити такі першочергові заходи: зупинення подальшого соціального розшарування; забезпечення справжнього, а не декларованого розвитку підприємництва; виведення економіки з тіні; вільний доступ до кредитних, матеріальних та інформаційних ресурсів, ринків збуту продукції; ефективне втілення законодавства з питань боротьби з шахрайством та корупцією; посилення фінансового контролю за структурними фондами та фондами розвитку; реформа судової системи, захист прав власності та прав людини; розробка нової зовнішньоекономічної стратегії з урахуванням позитивних та негативних факторів від інтеграції України в Європу [3, с. 46].

Отже, в Україні є перспектива щодо інтеграційних процесів в ЄС, але для цього треба подолати деякі проблеми всередині країни. Україні час зробити ревізію своїх суперечливих досягнень останнього періоду і знайти кращий шлях підвищення властного конкурентного потенціалу і здатності бути повноцінним суб'єктом міжнародних відносин.

Література

1. Сучасний стан і перспективи української євроінтеграції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nbuviar.gov.ua/index.php>
2. Інтеграція України до ЄС: проблеми та перспективи подальшої співпраці [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.confcontact.com/2008dec/2_virbulev.php
3. Федоришина О.О. Проблеми інтеграції України до Європейського Союзу. / О.О. Федоришина // Ефективна економіка. – 2012. – №4. – С. 44-48
4. Шинкар В.А. Проблеми і перспективи інтеграції України до ЄС. / В.А. Шинкар, Т.Ю. Ковач // Науковий вісник Ужгородського університету. – 2012. – №3 (37). – С. 111-117

УДК 342(477)(043.2)

Пильгун Н. В., к.ю.н., доцент,
Следь Д. О., студентка,
Юридичний факультет,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ В УКРАЇНІ

Сучасна правова держава в Україні проходить складний і нелегкий час. Правовий характер Української держави увиразнюється передусім у

принципі верховенства права, який традиційно пов'язують із ідеями панування права в життєдіяльності громадянського суспільства і який залишається одним із найпрогресивніших здобутків цивілізаційної історії людства у сфері регулювання соціальних відносин. Одностайність у підтримці й оцінюванні принципу верховенства права є безпрецедентним явищем в історії людства й жоден інший політичний ідеал ніколи не здобував такої підтримки. Поняття «право», застосовуване у словосполученні «верховенство права», передбачає безпосередній зв'язок із тим, що визнається не лише як належне, а й як справедливе. Право, відображене в правових законах, – це не лише нормативний, а й ціннісний регулятор суспільних відносин[1].

Правова держава — це особливий тип взаємозв'язку держави, права і демократії. Люди завжди мріяли про справедливий закон, який визначає цінності життя, рівність і значення блага для всіх. Ідеї про необхідність панування закону над владою виникли як реакція на свавілля, деспотію, тиранію, як протитруйний засіб від зловживання владою. Тому суспільство завжди прагнуло запровадити справедливий державний лад через обмеження влади. Демократія і правова держава — видатні досягнення людської культури, і вони є неминучими цінностями в розвитку суспільства і держави. Важливо, щоб держава, яка прагне бути правовою, демократичною і соціальною, забезпечувала практичну реалізацію цих життєвих ознак. Важливу роль у демократичній правовій державі відіграє право, яке є активним засобом підпорядкування держави інтересам прав і свобод особи, утверджуючи службову роль держави щодо суспільства і особистості. За допомогою права визначаються можливість діяльності держави, межі втручання в приватне життя громадян. Фактично право робить державу правовою [2].

Всі ці напрями формування правової держави були закріплені Конституцією України. Конституція як Основний Закон держави визначає в ст.1, що «Україна є суверенна, незалежна, демократична, соціальна, правова держава». Названа стаття Конституції має основоположне значення для визначення основних засад становлення і розвитку української державності. Формування соціальної, правової держави становить найважливіший напрям розвитку демократичної державності в Україні, одне з основоположних завдань демократизації українського суспільства, реформи її політичної і правової систем. При цьому не слід забувати про той факт, що сутність правової держави полягає ще й у дотриманні закону представниками державної влади, у взаємовідповідальності держави та громадян один перед одним. Це положення закріплене в ст.3 Конституції України: «Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави». Отже, засадничі принципи правової держави були закріплені на конституційному рівні, тобто їх юридична сила є найвищою.

На сьогоднішній день в Україні, яка прагне ввійти до Європи як рівноправний член світового співтовариства, визріла необхідність піддати ґрунтовній професійній переробці та коректуванню цілу низку найактуальніших ідеологічних та правових питань щодо розвитку держави на даному етапі розвитку. Одним з таких питань є проблема становлення правової держави. В Україні закладені лише підвалини правової держави та створені її основні структурні елементи, тому подальша розбудова правової держави пов'язана з посиленням легітимації влади, забезпеченням у суспільстві свободи, ефективним функціонуванням принципу поділу влади, дотриманням її окремими гілками принципу верховенства права, відповідністю законів суспільній етиці, усуненням численних порушень прав і свобод людини і громадянина, посиленням стабільності законодавства, декриміналізації суспільства. Ці завдання є найголовнішими та визначають розвиток держави, який сприяє процесу демократизації в Україні.

Більшість ознак української правової державності мають формальний характер, а побудувати правову державу лише за формальними ознаками неможливо, тобто органічного поєднання легітимної влади із забезпеченою у суспільстві свободою, без ефективного функціонування влади з дотриманням її окремими гілками вимог закону і забезпечення його верховенства в діяльності держави та усіх сферах суспільного життя з відповідністю самих законів суспільній етиці правова державність залишається формальним лозунгом і недосяжною мрією [3, с. 422].

Як висновок можна сказати, що модернізація української держави на шляху побудови правової держави є прогресивним напрямом її трансформації, складним процесом у єдності двох його компонентів: ідейно-теоретичного та практичного. Концепція становлення і модернізації правової держави в Україні повинна бути розроблена з урахуванням історичних, національних, культурних особливостей. Теоретичні положення і практичні заходи з модернізації правової держави в демократичних самодостатніх країнах повинні бути враховані в Україні. Перш за все, це пов'язане з одночасним формуванням як правового, так і соціального аспектів державності, а також з намаганням «вписатись» у процеси світової інтеграції.

Література

1. Правова держава в Україні: питання теорії і практика реалізації [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://veche.kiev.ua/journal/2191/>.
2. Правова держава: світовий досвід і українська модель [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.golos.com.ua/article/275968>.
3. Ревенко Г.В. Правова соціальна держава: теорія та сучасні проблеми становлення в Україні / Г. В. Ревенко // Вісник одеського національного університету. Соціологія і політичні науки. – 2013. – № 13. – С. 421–425.